

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

HATÁRŐR

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A tizenkettedik óra.

A Határőr részére írta: **Markovits Miklós**
a „Preteca“ szerkesztője.

Szeretem Magyarországot, mert hazám és félttem őt minden ellenségtől.

Függetlenek mondják, s habár közjogilag az, még sem független. Különös és páratlan a helyzete. Vérrel van szerelve, tehát megillet bennünket. A jog telekkönyvében is nevünkre van írva és hogy még sem a miénk, annak oka az idegen érzelmű osztrák nép, amely a szó szoros értelmében véve egy rosszul szerkesztett szerződés alapján bitorolja hazámat és annak majdnem minden kulturális intézményét.

Ilyesmi a közéletben is meg szokott történni. Akárhányszor láthatjuk, hogy a szegény ember házába hasonlóképpen tola-kodik be valami idegen, vagy teszi ezt az ököljog alapján. Mit csinál ilyenkor a szegény ember? A bírósághoz fordul szent igazáért és annak ítéletét a végrehajtó hajtja végre, még pedig úgy, hogy kitesék a jogtalan bitorlót.

Hát mi is így védjük meg érdekeinket! Forduljunk a legilletékesebb bírósághoz, a magyar haza összes fiaihoz, hadd mondjon ítéletet a bitorló felett és keressük fel annak végrehajtó hatalmát: a nemzet akaratát, hogy távolítsa el a jogtalanul beköltözött idegent.

Én hazámat csak akkor tartom függetlennek, ha benne parancsoló úr vagyok. A magyar nemzet nem parancsoló úr, hazája tehát nem független. A ki más-képen hiszi, az önmagát ámitja vele.

Előre tehát a nemzet akaratával és követeljük vissza a hazát, még pedig a királylyal az élén. *Ha nem lehet, akkor ő nélkül is küzdeni kell* a császár és idegen ország ellen, a haza és magyar

király érdekében, mert a haza független-sége mindenképpen felett legyen. Végso idő megéreztetni a királylyal, hogy habár neki nem lehet két szülőhazája, *két hazája azonban lehet.*

De ehhez mind csak akarat kell. És ez nincs a nemzetben. Pedig ez a hazá-nak legnagyobb szerencsétlensége

Évtizedeken és évszázadokon át látjuk a nemzeti erőt a harcban megnyil-vánulni, de a végso akaratot sohasem látjuk, s ezért nincs a küzdelmünknek eredménye. Ezért marad hazánk tovább is csak névleg független.

A hazát sohasem lehet megszabadítani a bitorlótól: vezércikkkel, jogi fej-tegetésekkel és ékesszólással, hanem a nemzet végrehajtó hatalmával: akarat-tal.

Ennek az akaratnak imperatív ter-mészetűnek kell lenni. Erővel szemben csak erő vezethet eredményre. Más egyéb lárfári és smarn.

Előre a nemzet akaratával. Lépjenek egyszer előtérbe a hivatottak és dirigá-ljanak a nemzet akaratával, mert ezt a haza léte követeli és mert elérkezett már az az óra, hogy ha nem segítünk ma-gunkon, hát elbukunk, megsemmisülünk.

A nemzet nagyjai a haza veszedel-mét elsősorban az osztrák központozási tervben látják.

No hát én nem ebben látom a leg-nagyobb veszedelmet. Ez ellen mi mindig résen leszünk. De a legnagyobb veszedel-met a passiv rezistenciában látom, mert ez habár árt az osztrák tekintélynek a külfölddel szemben, de nagyon is előse-gíti az osztrák érdeket idebent hazánk-ban, mert az osztrák az ilyen semmit-mondó ellenállás idejében irtó háborút visz ellenünk, amennyiben kiszipolyoz, anyagilag tönkre tesz bennünket és ész-szerűleg vándorbottal Amerikába küldi

népünket. Ez alatt pedig fajával betele-píti hazánkat. (Erről azonban majd más alkalommal fogok írni.) Hát ezért kell függetlenné tenni hazánkat, mert akié a föld, azé legyen a haza is.

Nincs az a véres csata, amely más-fél millió magyart elpusztítana, mint amennyit a passiv rezistencia a haza ke-beléből elragadott.

Ha a küzdelemnek a mai módja még csak ötven évig fog tartani, akkor bizto-sítom a haza nagyjait, hogy a jogi fej-tegetések: kié a haza? — Amerikában lesz-nek folytatandók.

Mi a honi szerbek a haza javáért és függetlenségéért mindent megteszünk.

Fel tehát: az utolsó óra, a tizen-kettedik óra elérkezett!

A liberális párti pápa türel-metlensége.

Miroszavlyevits plébános nyilatkozata.

Beszélgetés a leányiskola igazgatónjével.

A *Határőr* vasárnapi számában jól érte-sült helyről szerzett információ alapján szó-vátettük *Miroszavlyevits Velykónak*, az ujvi-déki görög keleti szerb uszpenszka templom plébánosának azt az eljárását, hogy a temp-lomban megjelent és a magyar leányiskolába járó görög keleti növendékeket kiutasította. Szóvatettük a plébános ur türelmetlenségét, melyet ép saját hitsorsosaival szemben tanu-sított és eléggé el nem ítéltető eljárásának megtorlását követeltük. A plébános ur cik-künkre a következő nyilatkozatot küldötte be hozzánk, kérve annak közzétételét:

A „Határőr“ tek. szerkesztőségének Helyben.

Kérem a tek. Szerkesztőséget, szíves-kedjék becses lapjának következő számá-ban közzétenni ezen

Nyilatkozatomat:

A „Határőr“ 39-ik számában „A libe-rális párti pápa türelmetlensége“ cím alatt

A szerb népről.

A Határőr részére írta: **Rehák Ferenc**,
kir. ítélőtáblai bíró.

A Maticza köztisztviselőben álló tudós elnöke e lapok folyó évi 36. számában megjelent szép tárcája indít arra, hogy a szerb népről a magam tapasztalásából szintén elmondjak egyet-mást, úgy amint erényeinek és gyengéinek megnyilatkozása elfogulatlan magyar szemem-ben visszatükröződött.

Serdülő koromban vezérelt a sors egy olyan helyre, ahol szorosan egymás mellé egy magyar és egy szerb község épült, később pedig hivatalba lépésemtől óta csaknem állandóan egyes nyelvű vidéken szolgáltam s így sürü alkalmam nyílt a szerbséggel érintkezni, a magyar és szerb ember sajátosságát össze-hasonlítani és következtetéseimet leslírni.

Végtelenül sok közös vonást fődöttem föl a magyar és a szerb nép jellemében. Büszke, egyenes, kiválóan önértetes, vendégszerető, heves, indulatait fékezni nem tudó, haragjában kiméletlen, vakmerő, családja iránt odaadó, a faluján, apja házán és földjén szeretettel csügg mind a kettő. Ha testvér volna a magyar és a szerb, jobban meg nem egyezhetnének.

Évekig szemléltem a két falu népének egymáshoz való viszonyát, de soha köztük

visszavonást nem láttam, pedig hol egyik, hol a másik faluban rendezett a legénység egy-egy parázs verekedést, de e verekedésekben a másik falubeli legény részt soha nem vett, vagyis magyar és szerb közös verekedést soha sem kezdett.

Ez azt mutatja, hogy valódi testvéries együttlétben tudnak élni, amit egyébként köl-csönös megszólításuk is fényesen igazol, mert érintkeznek bár a magyar akármelyik népfajjal, egyiket sem tiszteli meg avval a megszólítással, amivel a szerbet. Évszázadok tapasztalása van leszűrődve a magyar nép egy-egy szálló igé-jében, egy-egy népies kifejezésben és végtelenül sok életbölcsesség nyilatkozik meg bennük.

Évszázados tapasztalás tanította meg a magyar parasztot arra, hogy a falujabeli zsidó kereskedő soha sem lehet neki több, mint *szomszéd*, mert bár ma vele egy község örömeiben és bújában osztozik, holnap már a negyedik, ötödik határba költözik, ha ott jobb kilátásai vannak a boldogulásra, ezért érzel-meivel össze nem forrhat; — a cigány soha egyebe nem lehet a föld magyar népének *csak koma*; koma pedig azért, mert a falunak gyámoltására szoruló vályogvetője csirkesoka-ságú putriáját amig keresztapával ellátja, már sorra szedte a plébános és jegyző uron kezdve a kisbíróig a község minden notabilitását; a

faluvegi lócsiszár pedig a sátor ujdonsült pol-gárának minden faluban szerez egy keresztapát, így aztán *minden cigány koma*; — a tót az alföld népének megszólításában kizárólag Janó, hivhatják azt akárhogyan, Janó marad mindig; — a német? — nohát ez már csak sógor lehet! még pedig olyan sógor, aki más vármegyében (a Lajtán túl) lakik és mindig azon tóri a fejét, hogy a családfőt miként sarcolja meg és magyar sógorát miként tudja megrövidíteni, becsapni; — ezért sógor a német s ez az elnevezés a hosszú keserű tapasztalások után átszármazott a velünk mindenben együttérző magyar néme-tekre is. Ezekkel szemben a szerbet a magyar mindenkor testvérnek szólítja, még pedig a saját nyelvén azt mondja neki „brate“. — Sokszor egyetlen hangot sem tud ezen a szón kívül szerbül a magyar, de állhatatosan hasz-nálja megszólításában és a szerb hűségesen viszonzza azt.

És ne vélje senki, hogy ezek a megszólítások esetlegesek, mert mélyen gyökereznek a néplelekben.

A török üldözés idején testvéreül fogadta a magyar a földönfutóvá lett szerbeket, meg-ösmerte, megszerette, mert rá jött, hogy vér-mérsékletük, mint ha egy anya nevelte volna őket, egészen egy, erényeik, gyengéik azonosak. — büszke, daczos, önértetes, rátartó, hevében

5.40% törlesztési hányad mellett 97%-os árfolyammal elszámolandó kamatozó kötvényekben megadni. A kölcsön előzetes 1/2 évi felmondás és 3%-os storno díj mellett a lejárat előtt soron kívül is fizethető — mely kártalanítási díj azonban az esetben ha a kölcsön idővel a tőlük felvett rész összegek erejéig konvertálatnának — ily konverzió alkalmával storno díj nem fizetendő.

A kölcsön 2 egyenlő részösszegben, 2 külön kötelezvény alapján volna felveendő, azonban mindkét kölcsön elszámolása egyszerre és egyidejűleg megtörténne. Ajánlattevő pénzintézetek 30 napig tartják érvényben közös ajánlatukat. Végül a 2—3 milliós koronás kölcsönre ajánlatot csak akkor tehetnek, ha a konvertálandó kölcsönök feltételeire vonatkozó adatok előzetesen rendelkezésünkre bocsájtatnak.

Ez az ajánlattevő pénzintézetek közös ajánlatának tartalma.

Tiszteletteljes előterjesztésem odairányul, hogy ezen ajánlat ez alkalommal ne vétessék figyelembe mert:

a városnak 5 hónapon belül vagyis f. évi október hó 1-ig 898,900 korona preliminált kiadásból csak 52,000 koronára lesz feltétlenül, szüksége és pedig.

1. Vásártér rendezésére	20.000 kor.
2. Limán szivattyu erősítésére	10.000 "
3. Város körüli vizek levezetésére és árkok szabályozására	6.000 "
4. Klisza alatti földek lecsapolására	16.000 "

A többi preliminált 746,000 korona — ha a közgyűlés által elvből jóváhagyott műszaki munkák azonnal fogantatásának — fedezetéről gondoskodni f. évi október hó 1-ig nem szükséges, mert ezen tervbe vett munkálatok mind olyan természetűek, hogy azoknak finanszírozása f. évi október hó 1-ig könnyedén elhalasztható.

Nem vehető figyelembe ez alkalommal az ajánlattevő pénzintézetek közös ajánlata azért is, mert ajánlatuk felette terhes, lévén a törlesztési tervben foglalt kamatláb 5.10%-ban a 97% árfolyammal figyelembe vétele mellett 5.25%-ban felszámítva.

Indítványozom ezért, hogy hatalmaztassék fel a tanács, hogy a fent elősorolt és haladékos nem tűrő 52.000 koronás kölcsönt folyó számlára a helybeli pénzintézetektől szerezzék be, a preliminált 1.000,000 koronás kölcsönre pedig három hónap múlva egy újabb ajánlati felhívást bocsásson ki a mikor is előreláthatólag a pénzügyi helyzet a világpiacon kedvezőbb lesz és ennek következtében előnyösebb feltételek mellett köthetjük meg a tervbe vett kölcsön üzletet, nem pedig most pénzügyi válságos viszonyok mellett a hol a város 1.000,000 koronás ügyletnél eltekintve a magas kamatlábtól árfolyamban 30000 koronát, storno díjban hasonló 30000 koronát, összesen 60.000 koronát kockáztatna illetve elvesztené akkor, a mikor ily áldozatra nincs szükség a mikor a pénzügyi szükségletei nem olyanok, hogy pénzügyi műveleteinek lebonyolítását 3 hónappal nem halaszthatná, pláne ha előreláthatólag biztosra vehető azoknak kedvezőbb és olcsóbb eszközlése.

H I R E K.

Színházi heti műsor. Pénteken először: Tosa, dráma. Szombaton először: A táncos regiment, vígjáték. Vasárnap délután: Lotti ezredesei, énekes bohózat; este először: Holyreasszony, népszimfő.

Árad a Duna. Napról-napra rohamosabban árad a Duna és ha az áradás tovább is így tart, úgy már csak rövid napok kérdése lehet, hogy a medréből kilép. A vizállása jelenleg 5 méter 10 centiméter. A magas vizállás folytán a hajóhid szokatlanul magasra emelkedett és már szükségessé vált, hogy a hidat meghosszabbítsák. A pétervárad parton levő sétány már többé-kevésbé víz alatt is áll. Hatóságaink az esetleges további áradással szemben a szükséges óvintézkedéseket megtették.

Szintársulatunk Ujvidéken. Makó szintársulata tegnapielőtt ide érkezett és nyolc hétre tervezett előadásainak sorozatát tegnap este Lehár Ferencnek „A vig özvegy” című operettjével megkezdte.

Hodzza Milan kerülete. Már néhányszor rámutattunk e lap hasábjain arra az áldatlan hazafiatlan áramlatra, mely a kölpényi válasz-

tókerületben Hodzza Milan, tót nemzetiségi képviselőnek képviselősege óta lábra kapott. Most újból megdöbbenően és mélyen elszomorító adatokat kaptunk, melyek a legerélyesebb intézkedéseket teszik szükségessé és parancsólak követelik, hogy emek a tót apostolnak és korteseinek hazafiatlan munkásságát éberebb figyelemmel kísérjék. Gräff Nikáz bácsmegyei királyi tanfelügyelő a közigazgatási bizottság elé terjesztett havi jelentésében beszámol arról az elszomorító jelenségről, hogy a kölpényi kerületben levő kiszácsi és dunagálosi ág. ev. tót iskolában Hodzza kortesei: a tót tanítók gyalázatosan magyarelleses módon tanítják a tótajku növendékeket. Gräff Nikáz arra kérte a bizottságot, hogy keressék meg az egyházi hatóságot, hogy saját hatáskörében sürgősen intézkedjék, hogy a kiszácsi és dunagálosi kortes-tanítók kötelességüket hazafias szellemben teljesítsék. A bizottság, mely felhaborodással értesült erről, a javaslatot elfogadta és az egyházi főhatóság figyelmét a jelzett irányban felhívta s egyben elhatározta, hogy törvényes hatáskörén belül hathatósan támogatja a tanfelügyelőt a legszigorubb rendszabályok alkalmazásában. Minthogy az ügy Belohorszky Gábor ujvidéki főesperes kezében van, bizalommal várjuk a legszigorubb megtorlást, mert azt csak nem szabad tűrni, hogy Hodzza Milan kortes-tanítók hazafiatlan módon neveljék a gondjukra bízott növendékeket.

Bucsu lakoma. Deutsch Adolf. m. kir. államvasúti felügyelőt, amint azt már lapunkban előre jeleztük, a M. A. V. aradi üzletvezetőségének építési és pályafenntartási osztályának főnökévé nevezték ki. Ebből az alkalomból a távozó tiszteletére nagyszámú barátai, tisztelői és hivatalársai e hó 27-én a Mayer szállóban bucsulakomát rendeznek, melyhez a kitért ivenek lehet jelentkezni. Egy teríték ára 5 korona. (Hídeg hal vagy assiette, angol roastboeuf körözve, vegyes sülték, vegyes saláták, finom tészta, giardinetto és sajt.)

Tiszáék büne. Amikor az országgyűlés Tisza Pistának és hozzá hasonló labancz kompániájának az ujonckat megtagadta, a nemzet ujonczmegajánlasi jogának kijátszásaként ezek az immáron letört urak azon fogáshoz folyamodtak, hogy fittyet hányva minden törvénynek, tisztességnek és emberies érzületnek a megfogyott armádia kiegészítésére behívták a tartalékosokat és póttartalékosokat. Tiszáéknak ezen bűnös eljárása miatt tömegtelen kárt szenvedtek a behívott tartalékosok és póttartalékosok. Midőn a nemzeti kormány átvette Magyarország kormányzását legelső dolgai között az volt, hogy ezen, Tiszáék által megnyomorított szerencsétlen polgártársainkat Tiszáék büne miatt lehetőleg kárpótolja. E célra közel három millió koronát utalványozott különböző pénztárainál a kormány. Az ujvidéki s az ujvidék-járási ilyen tartalékosok és póttartalékosok most veszik fel járulékaikat az ujvidéki kir. adóhivatalnál. A körülményekhez képest fejenként 100—400 K-t kapnak Tiszáék szerencsétlenei.

Eljegyzés. Farkas Mór, fiatalságunk rokonszenves tagja és a kinek Ujvidéken elsőrendű szabó üzlete van, eljegyezte Schönfeld Ignác leányát: Frida kisasszonyt Zomborból.

Személyi hír. Szalay Lajos, királyi tanácsos, polgármester három havi szabadságáról visszatérve, hétfőn reggel nyitvatalt újból elfoglalta.

Helyes uton. A kölpényi járásban folyó hazaellenes izgatás alaposan torkára forrt két meghibbant atyafinak. Az egyik komát Cserovszki Györgynek hívják s mert borbélynak rossz, a Krno és Micsátek tót politikai czég agitációja nyomán elhatározta, hogy ő is felcsap a magyar nyelv üldözőjének. A petróci Figaró ugyanis akként gondolkozott, hogy ha ez a foglalkozás jövedelmező a vezéreknél, miért ne használják ki ezt a jövedelmi forrást a közvétezek is. Egy szép napon fogta hát magát Cserovszki úr és beállítván a petróci község házára, ott úgy összeszidta a községi előjáróságot, magyar nyelvestől együtt, hogy hallatára, a magyarok szidalmazásában legkiválóbb öreg osztrák tábornokok megszegyenkeztek volna. Cserovszki úr azonban ezt a „nemzeti” kirohanását nem vitte el szárazon, mert miatta dr. Fratricsevics István főszolgabíró 200 K. pénzbüntetésre ítélte. Mint értesültünk, Cserovszki a 200 K-t már kölcsönvette 8%-os kamattal Krno Milos dr. petróci kiskirálytól. Ugyancsak a héten nagyon megitta

a levét a „nemzeti” politikának Bolcz József ujsóvéi szatóc- is, aki a változatosság okáért — tudvalevőleg — német politikában utazik, mert őt pedig titkos gyűlésezésért 15 napi elzárásra és 200 K. pénzbüntetésre ítélte Fratricsevics dr. főszolgabíró. Ez kell az izgatónak, nem szabadság, Dicséret érte Fratricsevicsnek!

Gyanus halál. Király Imre ujvidéki lakosnak a Buza-tér 5. szám alatt szatóc- üzlete volt. A fiatal, életerős ember néhány napi betegség után e hó 5-én meghalt. Alig temették el, gonoszlelkű emberek névtelen leveleket irtak úgy az ujvidéki királyi ügyészséghez, mint az elhalt édes anyjához, hogy Király Imre nem halt meg természetes halállal. Az anyai szívben a rágalmak hiteltel találtak és jelentést tett Harsányi Elemér királyi ügyész-nél, hogy fia, ki aránylag nagyobb összegre biztosítva volt, állítólag nem természetes halállal mult volna ki. Az ügyészség erre elrendelte a nyomozást, melynek foganatosításával az ujvidéki rendőrséget bízta meg. Vései Elek rendőrkapitány, a rendőrségi bünyügyi osztály vezetője a vizsgálatot nyomban meg is indította és legelsőbben a házbelieket hallgatta ki, akik egybehangzóan azt vallották, hogy Király Imre feleségével a legboldogabb családi életet élte és tudomásuk szerint egymást nagyon szerették. Markovits Lázár dr. kezelőorvos pedig minden kétségen felülínek tartotta, hogy Király Imre természetes halállal mult ki és halála okául influenzából származott szívbajt állapított meg. Király Imre özvegye pedig maga kérte, hogy a legszigorubb vizsgálatot indítsák meg, egyben kérte a holttestnek exhumálását. A kir. ügyészség a nyomozás adatai alapján azonban a holttestnek exhumálását nem tartotta szükségesnek és azt el sem rendelte, egyben a vizsgálatot beszüntette.

Drága irógép. Puskás Jenő ujvidéki úgynök egy külföldi cégtől irógépet vásárolt azon kikötés mellett, hogy a gépnek csak akkor válik tulajdonosává, ha a vételárát teljesen kifizeti. Az irógépet Puskás Jenő meg is kapta, de mielőtt annak a vételárát teljesen kifizette volna, 280 K. ért eladta egyik ujvidéki kereskedőnek. Midőn Puskásnak ezt az üzletét a külföldi cég megtudta, feljelentette őt az ujvidéki ügyészségnél sikkasztás miatt. A feljelentés folytán bünyvádi eljárás indult meg Puskás ellen, amelynek során kitűnt, hogy Puskás nemcsak sikkasztást követett el, hanem okiratot is hamisított, amennyiben feleségének, Budás Katiczának aláírásával egy nyilatkozatot adott át a külföldi cégnek, amelyben Puskásné az irógép vételáraért kezességet vállalt; ezt a nyilatkozatot azonban Puskásné nem írta alá soha. Puskás Jenő eme cselekményeiért a napokban vonta felelősségre a törvény-szék s 4 havi fogházra ítélte, amelyből 2 hét Puskásnak előzetes letartóztatása által kitöltöttnek vétetett. Nevezetesen Puskás f. évi március hó 18. napjától a főtárgyalás napjáig előzetes letartóztatásban volt, mert a feljelentés megtétele után szökési kísérletet tett. Az ítéletet Karácsonyi István alügyész súlyosbításért, a vádlott és védője: dr. Kleiszner Gusztáv ügyvéd pedig az elítélés miatt megfellebbezte.

Sorozás Ujvidéken. Szombaton és hétfőn volt az ujvidéki hadkötelesek részére a sorozás, míg az ujvidéki járás hadkötelesei kedden álltak a sorozóbizottság elé. A sorozás felette kedvezőtlen eredménnyel végződött és az I. korosztályból 209 állításköteles közül csak 65, a II. korosztályból 131 közül összesen csak 10-en, a III. korosztályból a jelentkezett 118 közül 25-en maradtak benn. Ennek folytán összesen 100 ujoncot soroztak be. A három korosztályból 110 hadköteles maradt távol. A száz besorozottat nyomban feleskettették.

Ellopott jutalomdíj. Néhány hét előtt irtuk csak meg, hogy a kereskedelmi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére Pelcz Tóbiás, ujvidéki lakos, munkást azért, mert már huszonöt esztendeje gazdáját becsületesen szolgálja, buzdításul száz korona jutalomban részesítette. A nyolcvan éves munkás nagy büszkességgel és háláérzettel fogadta a kereskedelmi miniszter szép elismerését és a jutalmul kapott száz koronát szekrényében gondosan elzárta. Darázs Ferenc napszámos valahogy nesztét vette annak, hogy a szegény munkás a becsületos munkáért jutalmul kapott száz koronát otthon szekrényében őrzi és

amikor Pelez Tóbiás munkában volt, annak lakására ment, a szekrényt feltörte és a jutalmul kapott száz koronát ellopta. A rendőrség a tettest Darázs Ferenc személyében kipuholtta és letartóztatta. De a pénzből már nem volt semmi, mert azt már elköltötte.

Mai tárcánk. Telegi Árvéd gróf országgyűlési képviselőnk beszámolója alkalmával kiadott ünnepi számunkban Hadzslts Antal, a szerb Matica-tudós elnöke „A szerb népről” remek tárcát írt, melyet mai számunkban Rehák Ferenc, kor. ítélőtáblai bíró kiegészít és igen szép vonásokban megrajzolja a szerb nép szokásait. Mai tárcánkat olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Bizalom a kormány iránt. Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnapi délután tartott rendes közgyűlésének napirendjén első pont gyanánt Somogy vármegyének ismeretes átiratát tárgyalta, mely szöveg szerint a következőképen szól:

„Tekintve azon körülményt, hogy nemzeti kormányunk ugyszólván hivatalba lépése óta szakadatlanul, minden alapot nélkülöző, méltatlan támadásoknak van kitéve, melyeknek világos tendenciája a koalíció szétrobantása, Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága a nemzeti kormány és annak mindegyes tagjának bizalmát és elismerését fejezi ki. Egyben felhívja a kormányt, hogy vállalt programja mellett szilárdan kitartva, nemzetünk javára valósiság meg mindazt, amit kilátásba helyeztek és támaszkodva a nemzet törvényesen megnyilatkozott bizalmára, semmi méltatlan támadás által magukat megzavartatni ne engedjék.”

Az indítványt Ujvidék hazafias törvényhatósági bizottsága egyhangú lelkesedéssel magáévá tette és erről a nemzeti kormányt értesíteni rendelte.

Színházi bérlet. Az idei színi évadra Makó Lajos színigazgató, tekintettel a nagy kiadásaira, az ugysis alacsony színházi árak mellett külön bérletet nem is szándékozott nyitni, és csak a színügyi bizottság kérelmére állott el eredeti szándékától és bérleteket Szabó Gyula színházi titkár a mai naptól kezdve a színházi pénztárnál elfogad. A bérletet Makó Lajos eltérőleg az eddigi szokástól a következőképen állapította meg: lesz páros és páratlan bérlet. A bérlettartam 15—15 előadásra szól és a páholynál egy ilyen bérlet (15 előadásra) 105 koronába, zártszéknél ugyancsak 15 előadásra 27 koronába fog kerülni.

Eldölt pályázat. A rom. kath. hitközség a vasember elnevezésű bérházának újjáépítésére hirdetett pályázata e hó 12-én járt le és az összes munkálatokra beérkezett legjutányosabb ajánlat: a Pékló Béla és Linarics Vilmos, ujvidéki építómesterek együttes ajánlata lett elfogadva. Nevezettek a föld- és kőmivesmunkálatokat 58480 K. 30 fill-ért, a vasmunkálatokat 4805 koronáért, a vasheton-munkálatokat 20562.50 koronáért, vagyis 82857.80 korona összárban vállalták el.

Halálos ellenségeskedés.

— Boncolás a kórházban. —

Régi rossz szokása az ujvidéki magyar legényeknek, hogy egy-egy ugynevezett „első legény” vezérlete alatt pártokra szakadnak, amely pártok azután rendszerint engesztelhetetlen gyűlölettel vannak egymás iránt.

Elvégre még ez is hagyján volna, de ez az egymás iránti engesztelhetetlen gyűlölet gyakran olyan formában is jut kifejezésre, amelyről már akként emlékeznek meg az újságokban, hogy: „megöltek egy legényt!”

Ilyen két, egymással hadilábon álló pártnak volt tagja egyfelől ifj. Vig András, másfelől Hevér Pál és ennek János nevű öccse. Mindhárman katonasor előtt álló nyalka legények.

Csak természetes volt tehát, hogy midőn az elmúlt virágvasárnapkor az egyik Petőfiteczai korcsmában összetalálkoztak, ennek az összetalálkozásnak nem lehetett jó vége.

A nevezett korcsmában külön asztalnál ült úgy ifj. Vig András, mint a két Hevér testvér, de azért le nem vették egymásról haragos szemeiket egy pillanatra sem, aminek kivártatva az lett a következménye, hogy a két asztal szóvitába keveredett.

Mikor ez a szóvita nagyon magas tónusba csapott át, a korcsmáros felhívta a legényeket, hogy a korcsmát azonnal hagyják el, amit a három legény szó nélkül meg is tett.

Ekként történt, hogy a három legény, lihegve az egymás iránti oktalan dühtől, kikerült a Petőfiteczára, ahol — éjfél felé járván az idő — a csillagokon kívül már senki más nem szólhatott bele bajuknak elintézésébe.

Amint a három legény elhagyta a korcsmát, ez az elintézés azonnal megkezdődött is, mert a két Hevér testvér azonnal megkapta ifj. Vig András s egyik előlőről, a másik pedig a hátán zsebkecsével megszurta, aminek megtörténével Hevérek eleresztették Vig András s tovább állottak.

Vig András érezvén, hogy megszurták, rögtön bement a rendőrséghez, ahol az ügyeletes rendőr orvos sebeit bekötözte s azon véleményét adta, hogy a sérülések 8 nap alatt meggyógyulnak.

Erre azután Vig András a rendőrök hazakísérték lakására, ahol szülei lefektették.

Másnap Vig András ágyban maradt. Sőt eltelt a nyolc nap is s Vig András még mindig az ágyat nyomta. Mignem elkövetkezett április hó 13-ik napja, amikor Vig András szülei arra ébredtek, hogy megszurtt legényfiuk halott.

Mikor Vig András haláláról Szabó Imre vizsgálóbíró értesült, elrendelte, hogy hullája felboncoltassék annak a megállapítása végett, vajjon Vig András halálát azon sérülések okozták-e, amelyeket rajta a Hevér testvérek ejtettek.

A boncolás, Szabó Imre vizsgálóbíró és Karácsonyi István alügyész jelenléte mellett, kedden történt meg a közkórházban, mely alkalommal orvosokként közreműködtek: Kaszovitz Ármin, Schosberger Sándor és Szvinyarev Milán doktorok.

A boncoláshoz megidézve voltak a Hevér testvérek is, de mikorra megérkeztek, akkora a boncolás befejeződött.

A boncolás alkalmával az orvosok megállapították, hogy azon szúrás, melyet Vig András virágvasárnapkor a hónalján hátul szenvedett, megsértette a tüdőt is s halálát az ennek következtében beállott lassú, belső elvérzés okozta.

A szakértők ezen véleménye alapján Szabó Imre vizsgálóbíró a jelenlévő Hevéreket nyomban letartóztatta s bekísértette az ügyészség fogházába.

Hogy melyik Hevértől származik a Vig Andrásra ejtett halálos szúrás, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

De azért minden bizonytal még ma is tovább folyik az ujvidéki legények között az ilyen szomorú esetekre vezető ellenségeskedés.

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.
Felelős szerkesztő: Mayer József.
Társ szerkesztő: Medvetzky Imre dr.

Üzleti ház bérbeadása!

Temerinben a főutcán kiadó hosszabb időre **egy ház, üzlet- és mellék-helyiségekkel.** — Ezen épületben 28 évig üzlet volt. Bármilyen üzletre alkalmas.

Ezzel kapcsolatban hajlandó a tulajdonos az italmérsi üzletét is átadni. A tulajdonos az üzletvezetőnek a forgalom után évi fizetést fizet.

Ezen üzlet igen alkalmas volna kereskedőknek vagy iparosoknak. Magyar, szerb és kevéssé a német nyelv ismerete kívántatik. Bővebb felvilágosítással szolgál

2-1 **Puskás Gyula** tulajdonos.

Hirdetési **ügynököt** **magas** **jutalékkal azonnal felvesz a kiadóhivatal!**

200 kocsis érett trágya azonnal eladó!

Bővebbet a kiadóhivatalban!

Mindennemű **gyomorhaj, aranyer, emésztési zavar, időségi vagy állandó székrekedés s az ezekkel járó** következmények legbiztosabb hatású gyógyszere az orvosi tekintélyektől ajánlott

Cascara-Sagrada

LABDACS.

(Székesfehérvári korona-pilula).

Ezen nem drasztikus hatású növény laxans szer. nem rontja a gyomrot, mint a többi hashajtó, fokozza az étvágyat, és a beteg működését elősegíti. Egyedüli szer. melyet a természet nem szok meg gyakori használat mellett sem.

1 üveg ára (50 labdacssal) 1 korona.

1 próba doboz (12 labdacssal) 30 fillér.

3 korona és 45 fillér előzetes beküldése mellett. 3 üveg vagy 10 doboz bérmentve szállítatik. Megrendelések azonnal teljesíttetnek az egyedüli készítőnél: **Czollner Vincze „Magyar korona” gyógyszerárában, Székesfehérvárott (Gróf Zichy-ház)**

Dr. SÁNTHA-féle SANATORIUM

SZABADKÁN, LENKEY-UTCA

(Lutheránus templom mellett.)

Ujonnan épült, legmodernebbül berendezett **magángyógyintézet** ezer négyszögöl területen szép parkkal **sebészeti, nőgyógyászati, szemészeti, bel- és idegbeteg**ek részére. (Heveny ragályos és elmebeteg kivételével.) Külön kényelmes szobák, közös kórtermek, társalgó és mellék-helyiségekkel, fedett és kényelmes folyosók terassok. **Röntgen és kórvegytani laboratórium.** Kitűnő ellátás (Pension rendszer.) **Állandó orvosi felügyelet.** Gondos ápolás. Mérsékelt árak. (Napi Pension 5—10 kor.) Bővebb felvilágosítással az intézet igazgató főorvosa

Dr. SÁNTHA GYÖRGY kórházi főorvos szolgál, ki állandóan az intézetben lakik.

Egész éven át nyitva!
Szent-Margitszigeti Gyógyfürdő Budapest

Vizgyógyintézet, teljesen új berendezéssel elektromos fény és elektromos vízfürdők, szénsavas fürdők. Nanhenini gyógymód, svéd gyógygimnastika, massage és vibrációs massage. Fränkel-Goldscheider-féle eljárás hátgerincbajok ellen. Bulling inhalatorium. — Külön szakorvos vezetése alatt áll. — **Betegek szigorú orvosi felügyelet alatt saját orvosuk utasítása szerint is kezelhetnek.** Fürdőorvos dr. **Czyzowski Gyula,** főhercegi udvari orvos. Prospektust készséggel küld: a szent-margitszigeti gyógyfürdők és szállodák részvénytársaság igazgatósága.
10—4